

Marynarz żeglugi śródlądowej

835004

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Marynarz żeglugi śródlądowej wykonuje prace pomocnicze i techniczne na wszelkiego rodzaju statkach żeglugi śródlądowej (mogą to być tzw. obiekty techniczne , statki pasażerskie , towarowe , lodołamacze).

Marynarz pracuje pod kierunkiem kapitana statku lub innego oficera żeglugi. Zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów żeglugowych oraz wypełniania zakresu obowiązków ustalonego przez armatora.

Do podstawowych jego czynności należy w szczególności: samodzielne wykonywanie prac manewrowych, cumowanie, sondowanie oraz prace przy bunkrowaniu (tzn. tankowaniu) paliwa. Marynarz obsługuje pod nadzorem urządzenia kotwiczne, holownicze, a także windy. Odpowiada za obsługę pomp odwadniających, urządzeń zejściowych (np. trapy) i sprzętu pokładowego. Utrzymuje porządek i czystość na pokładzie, w ładowniach i w nadbudówkach statku. Dbą o czystość i sprawność latarni sygnałowych i pozycyjnych.

W celu utrzymania obiektu pływającego w tzw. zdolności technicznej, marynarz pod nadzorem oficera wykonuje prace konserwatorskie oraz drobne naprawy. Do jego obowiązków należy m.in. utrzymanie w sprawności urządzeń ratowniczych. W razie alarmu marynarz obsługuje te urządzenia - np. spuszcza na wodę łódzie ratunkowe.

Marynarz uczestniczy również w przyjmowaniu pasażerów na pokład, a na statkach towarowych dba o prawidłowe rozmieszczenie przewożonych towarów. Pracując na pogłębiarce układa tzw. refulery - rurociągi odprowadzające urobek.

W warunkach zimowych na marynarzu ciąży obowiązek usuwania lodu z pokładu oraz z innych urządzeń.

Ze względu na bardzo restrykcyjne przepisy o ochronie środowiska naturalnego, szczególnie na rzekach i innych akwenach wodnych, marynarz ma obowiązek czuwania nad prawidłowym opróżnianiem zbiorników zenzowych. Niewłaściwa ich eksploatacja może bowiem spowodować zagrożenie dla środowiska.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Miejscem pracy marynarza jest jednostka pływająca na śródlądowych akwenach wodnych (statek pasażerski, holownik, barka , pchacz, pogłębiarka, lodołamacz), a także łódź motorowa, koszarka , kotwiarka.

Narażony jest na zmienne warunki atmosferyczne (upał, deszcz, mróz). i dużą wilgotność środowiska. Dość uciążliwe są hałas i wibracje maszyn.

W okresie zimowym poważnym zagrożeniem podczas poruszania się po statku jest złodzieństwo pokładu.

W zawodzie tym występuje szczególne zagrożenie chorobami reumatycznymi, infekcją górnych dróg oddechowych, chorobami narządu ruchu - kręgosłupa i stawów.

warunki społeczne

Marynarz pracuje w zespole, wykonuje wraz z innymi członkami załogi bardziej skomplikowane prace wymagające udziału kilku osób (np. cumowanie, czy pewne prace techniczne). Część zadań wykonuje jednak samodzielnie (np. utrzymywanie w czystości pokładu i pomieszczeń załogi).

warunki organizacyjne

W żegludze śródlądowej wyróżnia się dwa okresy w roku - okres nawigacyjny (od marca do okresu pierwszego złodzenia akwenów) i okres ponawigacyjny (zimowy). W tym drugi praca odbywa się głównie na lodołamaczach oraz polega na przeprowadzanie remontów innych jednostek. W sezonie żeglugowym marynarz pracuje, podobnie jak inni pracownicy statku, na dwie lub trzy zmiany, często w nocy i w dni wolne. Średnio w tym okresie marynarz pracuje 10 godzin dziennie w czasie rejsu lub pracy obiektu technicznego.

Praca wykonywana jest często w znacznym oddaleniu od miejsca zamieszkania. Nie ma zatem możliwości codziennego powrotu po pracy do domu. Najczęściej marynarz zakwaterowany jest w obiekcie pływającym zwanym koszarą, wyposażonym w pomieszczenia sypialne i sanitarne oraz stołówkę.

Marynarz pracuje na stanowisku szeregowym i musi wypełniać polecenia kierownika statku (kapitana) oraz jego zastępców - oficerów żeglugi.

Wymagania psychologiczne

Marynarz powinien być przede wszystkim zdyscyplinowany i odpowiedzialny. Każde niedopatrzenie może grozić przykrymi następstwami, nawet wypadkiem. W tym zawodzie niezbędne są też dobry zmysł równowagi oraz dobra koordynacja wzrokowo - ruchowa. Marynarz, jak każdy członek załogi, powinien mieć dobry refleks. Ta cecha jest szczególnie istotna w wypadku awarii lub udzielania pomocy innym..

Marynarz powinien także mieć pewne uzdolnienia i umiejętności techniczne, szczególnie obsługi podstawowego sprzętu technicznego, a pod nadzorem oficera również bardziej skomplikowanych urządzeń.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca marynarza żeglugi śródlądowej zaliczana jest do prac ciężkich, uciążliwych i dość niebezpiecznych dla zdrowia. Dlatego od osób pracujących w tym zawodzie wymaga się wysokiej sprawności i wydolności fizycznej, dużej sprawności narządów ruchu i układu kostno - stawowego. Pomimo wprowadzanie na statkach wielu różnych usprawnień technicznych, praca marynarza wymaga wciąż znacznej tężyzny fizycznej.

Marynarz musi mieć również dobry słuch i wzrok. Nie ma możliwości zatrudniania w

tym zawodzie osób niepełnosprawnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Warunkiem podjęcia pracy w tym zawodzie jest wykształcenie zasadnicze zawodowe, najlepiej o kierunku technicznym oraz umiejętność pływania. Dopuszcza się możliwość zatrudnienia osób posiadających wykształcenie podstawowe - pod warunkiem posiadania ważnej karty pływackiej oraz po przejściu 1. miesięcznego przyuczenia.

Marynarze pływający w żegludze międzynarodowej zobowiązani są odbyć szkolenie z zakresu nawigacji na obcych wodach śródlądowych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Po odbyciu 6. miesięcznego stażu oraz po zaliczeniu specjalnego kursu, marynarz może ubiegać się o przyznanie mu stopnia bosmana. Kursy szkoleniowe są organizowane przez armatorów. Uprawnienia bosmańskie przyznaje się po zdaniu egzaminu państwowego. Odpowiednie dokumenty wydają Inspektoraty Żeglugi Śródlądowej.

Marynarz może ponadto podjąć naukę w szkole średniej o specjalności technik żeglugi śródlądowej. Po ukończeniu szkoły (w trybie zaocznym lub dziennym) otwiera się droga awansu do stopni oficerskich. Technika kształca specjalistów służb nawigacji i mechanicznych.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Nie ma ograniczeń wiekowych przy przyjmowaniu do pracy w tym zawodzie. Najważniejszym kryterium jest dobry stan zdrowia, ewentualne doświadczenie zawodowe i zamiłowanie do pracy na wodzie.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

marynarz statku morskiego

oficer mechanik statku żeglugi śródlądowej

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.